

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 23. veljače 2023.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

PREDMET: Nacrt konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini

Nacrt

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O
TRGOVINI**

Zagreb, veljača 2023.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O TRGOVINI

Članak 1.

U Zakonu o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.), u članku 13. stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Na nastavak obavljanja djelatnosti trgovine iz stavka 9. ovoga članka bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ne utječe vrijeme izdavanja prijašnjeg rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, ako su uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovine usklađeni s odredbama pravilnika iz članka 12. ovoga Zakona, kao niti promjena vrste robe kojom se obavlja djelatnost trgovine, ako se ne radi o robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.“.

Članak 2.

Članak 57. mijenja se i glasi:

„(1) Radno vrijeme prodajnih objekata određuje trgovac u razdobljima od ponedjeljka do subote u ukupnom trajanju do 90 sati tjedno, a koje trgovac samostalno raspoređuje.

(2) Prodajni objekti zatvoreni su nedjeljom.

(3) Prodajni objekti zatvoreni su u dane blagdana. Vlada Republike Hrvatske može odlukom odrediti prodajne objekte koji su dužni raditi u dane blagdana u Republici Hrvatskoj sukladno zakonu kojim se uređuju blagdani, spomendani i neradni dani u Republici Hrvatskoj.

(4) Trgovac može samostalno 16 nedjelja u godini odrediti kao radne s time da se trajanju radnog vremena prodajnih objekata iz stavka 1. ovoga članka dodaje 15 sati koje raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje.

(5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na prodajne objekte koji se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline:

- željezničkih i autobusnih kolodvora, zračnih luka, luka otvorenih za javni promet, luka unutarne plovidbe brodova, zrakoplova i trajekata za prijevoz osoba i vozila
- benzinskih postaja
- bolnica
- hotela, prostora kulturnih i vjerskih ustanova te drugih subjekata u kulturi, muzeja, centara za posjetitelje odnosno interpretacijskih centara, nautičkih marina, kampova, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- proglašених заштићених područja prirode u skladu s posebnim propisima.

(6) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko, prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama, prodaju putem automata i prodaju na daljinu.

(7) Distribucija tiska putem kioska kao posebnog oblika prodaje izvan prodavaonica može biti otvorena nedjeljom i blagdanom u vremenu od 7:00 sati do 13:00 sati.

(8) Trgovac mora voditi evidenciju radnog vremena za svaku radnu nedjelju tijekom tekuće godine u obliku pisane isprave ili elektroničkog zapisa.

(9) Trgovac mora nadležnom inspektorstu tijekom nadzora omogućiti uvid u evidenciju iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Radi provedbe inspekcijskog postupka Ministarstvo financija, Porezna uprava, dužna je nadležnom inspektorstu, na njegov zahtjev, dostaviti podatke iz sustava fiskalizacije o radnoj nedjelji trgovca.“.

Članak 3.

U članku 68. stavku 5. riječi: „30.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „3.981,68 eura“.

Članak 4.

U članku 70. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 5.000,00 do 300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 660,00 do 39.810,00 eura“, a riječi: „od 4.000,00 do 70.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 530,00 do 9.290,00 eura“ .

Podstavak 6. mijenja se i glasi:

„- djelatnost trgovine započne obavljati prije nego što nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo izda rješenje da prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine (članak 13. stavak 5.),“.

Iza podstavka 6. dodaje se novi podstavak 7. koji glasi:

„- ne ispunjava uvjete za nastavak obavljanja djelatnosti trgovine bez izdavanja novog rješenja (članak 13. stavak 9.),“.

Iza dosadašnjeg podstavka 7. koji postaje podstavak 8. dodaju se podstavci 9. do 15. koji glase:

„- se ne pridržava propisanog radnog vremena prodajnih objekata u razdobljima od ponedjeljka do subote u ukupnom trajanju do 90 sati tjedno (članak 57. stavak 1.),

– se ne pridržava odredbe o neradnoj nedjelji (članak 57. stavak 2.),

– se ne pridržava odredbe o neradnim blagdanima (članak 57. stavak 3.),

– se ne pridržava propisanog broja dodanih 15 sati, a koje ukupno trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do nedjelje u 16 tjedana za koje je trgovac odredio radnu nedjelju (članak 57. stavak 4.),

– se ne pridržava propisanog radnog vremena za distribuciju tiska putem kioska (članak 57. stavak 7.),

– ne vodi evidenciju radnog vremena za svaku radnu nedjelju tijekom tekuće godine u obliku pisane isprave ili elektroničkog zapisa (članak 57. stavak 8.),

– nadležnom inspektorju tijekom nadzora ne osigura evidenciju radnog vremena (članak 57. stavak 9.),“.

Dosadašnji podstavak 8. postaje podstavak 16.

U stavku 2. riječi: „od 4.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 530,00 do 13.270,00 eura“.

Članak 5.

U članku 71. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 4.000,00 do 250.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 530,00 do 33.180,00 eura“, a riječi: „od 3.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 390,00 do 6.630,00 eura“ .

U stavku 2. riječi: „od 3.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 390,00 do 13.270,00 eura“.

Članak 6.

U članku 71.a stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 3.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 390,00 do 26.540,00 eura“, a riječi: „od 1.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 6.630,00 eura“ .

U stavku 2. riječi: „od 2.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 260,00 do 13.270,00 eura“.

Članak 7.

U članku 71.b stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 2.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 260,00 do 26.540,00 eura“, a riječi: „od 1.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 6.630,00 eura“ .

U stavku 2. riječi: „od 1.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 13.270,00 eura“.

Članak 8.

U članku 72. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 2.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 260,00 do 26.540,00 eura“, a riječi: „od 1.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 6.630,00 eura“ .

U stavku 2. riječi: „od 1.000,00 do 100.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 13.270,00 eura“.

Članak 9.

U članku 75. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Predmeti, sredstva i/ili imovinska korist koji su namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja iz članka 70. stavka 1. podstavaka 1. do 7., podstavaka 9. do 13. i podstavka 16. te članka 71. stavka 1. podstavaka 2. do 4. ovoga Zakona oduzimaju se.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Ministarstvo nadležno za gospodarstvo dužno je provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 11.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prodajni objekti, oprema i sredstva za obavljanje djelatnosti trgovine sukladno članku 12. Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.), koji ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica („Narodne novine“, br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.) nastavljaju s radom prema uvjetima iz tog Pravilnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako su se stekli uvjeti koji utječu na prodajni objekt, opremu i sredstva, a koji nisu propisani Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka, potrebno je uskladiti uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine s Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

U 16 nedjelja iz članka 2. stavka 4. ovoga Zakona, u 2023. ne ubrajaju se nedjelje koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona bile radne.

Članak 13.

Ovaj Zakon objavit će se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 1. srpnja 2023.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakon o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) nacionalni je Zakon koji na sveobuhvatan način uređuje djelatnost trgovine. Sadržajno, važeći Zakon uređuje uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine, radno vrijeme djelatnosti trgovine, mjere zabrane nepoštenog trgovanja te nadzor i upravne mjere.

Važeći Zakon ne prepoznaje neradnu nedjelju kao pravilo u radu trgovina. Temeljem članka 57. stavka 1. važećeg Zakona, trgovac samostalno određuje radno vrijeme prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo, uzimajući u obzir potrebe kupaca, broj radnika zaposlenih u prodavaonici i poštivanje njihovih prava uređenih ovim Zakonom, Zakonom o radu, drugim radno pravnim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između poslodavca i radničkog vijeća i ugovorom o radu.

Propisanim radnim vremenom, uređuje se temeljno pravo na nedjelju kao dan tjednog odmora te pitanje ravnoteže privatnog i poslovnog života naših građana, a što se upravo kroz ispitivanje javnog mijenja pokazalo važnim za hrvatske građane.

Radno vrijeme u trgovini uređuje se na način da su trgovine zatvorene nedjeljom i u dane blagdana.

Tjedni maksimalni iznos radnih sati koje trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do subote, određeni su u trajanju do 90 sati. Tjedni raspored rada prodajnih objekata od 90 sati može se smatrati opravdanim u odnosu na zakonom definirano puno radno vrijeme od 40 sati tjedno.

Dodatna vrijednost ovakvog uređenja radnog vremena je što u bitnome unaprjeđuje postojeće stanje posebice u zaštiti žena koje rade u trgovini čiji broj, od ukupno 118.000 zaposlenih u maloprodajnoj trgovini, 86.000 zaposlenih čine žene. Radnice zaposlene u trgovini istakle su potrebu da zakonodavac prilikom definiranja odredbi o radnom vremenu u trgovini uzme u obzir da nedjelja bude određena kao neradni dan obzirom da je taj dan onaj dan u tjednu koji mogu provesti sa svojom obitelji.

Pitanje osiguranja slobodne nedjelje za zaposlene u trgovini je civilizacijski doseg te čini pozitivni korak prema pronalaženju trajnog rješenja u regulaciji radnog vremena u djelatnosti trgovine, a kako bi se pronašao potreban balans za normalno funkcioniranje kako zaposlenika, tako i poslodavaca.

Propisuju se iznimke od općeg pravila koje se nalaze unutar ili su sastavni dio cjeline željezničkih i autobusnih kolodvora, zračnih i trajektnih luka, luka unutarnje plovidbe, brodova, zrakoplova i trajekata za prijevoz osoba i vozila, benzinskih postaja, bolnica, hotela, prostora kulturnih i vjerskih ustanova te drugih subjekata u kulturi, muzeja, centara za posjetitelje odnosno interpretacijskih centara, nautičkih marina, kampova, obiteljskih

poljoprivrednih gospodarstava te proglašenih zaštićenih područja prirode u skladu s posebnim propisima. Također, iznimke se odnose i na otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda, prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo i prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na veliko, prigodnu prodaju na sajmovima i javnim manifestacijama te prodaju putem automata i prodaju na daljinu. Distribucija tiska putem kioska, kao posebnog oblika prodaje izvan prodavaonica, može biti otvorena nedjeljom i blagdanom u vremenu od 7:00 sati do 13:00 sati.

Navedene iznimke su propisane zbog potrebe opskrbe stanovništva, kontinuiranog obavljanja javnih usluga te rada onih objekata koji uobičajeno rade nedjeljom i blagdanima zbog specifičnosti potreba potrošača.

Temeljem članka 57. stavka 1. važećeg Zakona, trgovac samostalno određuje radno vrijeme prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo (u daljnjem tekstu: prodavaonica), uzimajući u obzir potrebe kupaca, broj radnika zaposlenih u prodavaonici i poštivanje njihovih prava uređenih važećim Zakonom, Zakonom o radu, drugim radno pravnim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između poslodavca i radničkog vijeća i ugovorom o radu, posebno u pogledu plaće i naknade plaće, dodatka na plaću, rasporeda i preraspodjele radnog vremena, prekovremenog i noćnog rada te stanke, dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora.

Predviđa se 16 nedjelja u godini koje su radne, pri čemu trgovac samostalno određuje koje su to nedjelje s osnove individualnih potreba, sezonalnosti, mikrolokacije i drugih relevantnih čimbenika. U tjednima u kojima je nedjelja radna, najveći dopušteni fond sati uvećava se za 15 sati i čini maksimalno dopuštenih 105 radnih sati tjedno od ponedjeljka do nedjelje.

Uređenje rada nedjeljom bilo je predmetom ocjene ustavnosti u postupcima pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske 2004. i 2009. godine (Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br: U-I-3824/2003; U-I-4094/2003; U-I-418/2004, od 28. travnja 2004., Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br: U-I-642/2009, od 19. lipnja 2009.), pri čemu Ustavni sud Republike Hrvatske naglašava da pitanje uređenja radnog vremena nema ustavno značenje te se radi o području u kojem zakonodavac ima široko područje slobode prosudbe i samostalno odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Pritom je zakonodavac dužan uvažavati zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav Republike Hrvatske, osobito one kojima se štite ustavna dobra i vrednote.

Članak 1. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustav), definira Republiku Hrvatsku kao socijalnu državu. Članak 49. stavak 1. Ustava propisuje da su poduzetnička i tržišna sloboda temelj gospodarskog ustroja, pri čemu se interes Republike Hrvatske izražava u pozitivnoj obvezi da istodobno potiče i gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana (članak 49. stavak 3.). Člankom 55. stavkom 3. Ustava utvrđeno je pravo radnika na tjedni odmor. Stoga, s aspekta uvažavanja zahtjeva koje pred predlagatelja ovoga propisa postavlja Ustav Republike Hrvatske, potrebno je postići ravnotežu između ovih zaštićenih vrednota.

Prema Ustavu, međunarodni ugovori koji su sklopljeni, potvrđeni, objavljeni i na snazi, čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske i po hijerarhiji pravnih propisa su iznad zakona.

Člankom 2. stavkom 5. Europske povelje o socijalnim pravima („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 8/03.) propisano je da se tjedni odmor podudara s danom u tjednu koji je kao dan odmora prihvaćen prema tradiciji ili običajima zemlje ili regije.

Članak 6. stavak 3. Konvencije 106 o tjednom odmoru u trgovini i uredima Međunarodne organizacije rada iz 1957. godine, objavljene u „Narodnim novinama – Međunarodni ugovori“ broj 3/02., koje je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacije o sukcesiji („Narodne novine - Međunarodni ugovori“, broj 6/95.), propisuje kako se razdoblje tjednog odmora mora, kad god je to moguće, podudarati s danom u tjednu koji je prema tradiciji ili običajima te zemlje određen kao dan odmora.

Ako provedba međunarodnopravnih instrumenata nije osigurana na drugi način (npr. kolektivnim ugovorima, arbitražnim odlukama i sl.), Republika Hrvatska obvezna je njihove odredbe primijeniti kroz nacionalne zakone ili druge propise. Isto daje i pravo Republici Hrvatskoj da utvrdi pravila vezana uz radno vrijeme trgovina te da u skladu sa svojom tradicijom i običajima, kao i u interesu građana i radnika koji rade u djelatnosti trgovine, kao opće prihvaćen dan tjednog odmora odredi nedjelju.

Nedjelja je, kao dan tjednog odmora radnika, kao opće pravilo utvrđena Zakonom o radu te se stoga članak 57. važećeg Zakona usklađuje s ovim općim pravilom.

U tom smislu da je nedjelja opće pravilo koje vrijedi za sve poduzetnike u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o radu, svoj stav izražava i Ustavni sud Republike Hrvatske u Odluci broj: U-I-642/2009, od 19. lipnja 2009. kada u točki 9.6. obrazloženja navodi da, *citat*: „... Ustavni sud utvrđuje da je u pravnom poretku Republike Hrvatske nedjelja onaj dan u tjednu koji je prema hrvatskoj tradiciji i njezinim običajima dan tjednog odmora u smislu članka 6. stavka 3. Konvencije.“.

Sukladno stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske, ovim Zakonom osigurava se pravo radnika koji su zaštićeni određenjem Republike Hrvatske kao socijalne države, na tjedni odmor prema hrvatskoj tradiciji i običajima.

Uzajamno poštivanje sloboda definirano je Ustavom Republike Hrvatske. Tako su i granice poduzetničkih i tržišnih sloboda ograničene jednakim slobodama drugih. O smislu i duhu slobode i prava, govori članak 16. Ustava kada propisuje da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje. Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju, a što predlagatelj u ovom slučaju nalazi opravdanim.

Uvažavajući članak 49. stavak 1. Ustava, propisuje se da izvan razdoblja tjednog odmora trgovci određuju radno vrijeme prodajnih objekata unutar maksimalno propisanog broja tjednih sati, sukladno svojoj poslovnoj politici i potrebama.

Uvažavajući činjenicu da je hrvatsko gospodarstvo orijentirano na turizam koji se pretežito odvija tijekom ljetnih mjeseci, kao i činjenicu da se potrošnja pojačano odvija u predblagdanskim razdobljima, predviđeno je 16 radnih nedjelja prema izboru trgovaca. Najveći mogući broj radnih nedjelja (16) utvrđen je na način da čini 30% od ukupnog broja nedjelja u razdoblju od godine dana (53), uvažavajući prethodno obrazložene potrebe gospodarstva.

Temeljem članka 7. Konvencije 106 jedino u slučaju kada je narav posla, usluga koje poduzeće pruža, brojnost stanovništva ili broj zaposlenih osoba takav da se odredbe članka 6. navedene Konvencije 106 ne mogu primijeniti, mogu se poduzeti mjere kako bi se primijenio poseban raspored tjednog odmora. Stoga se predviđa da se od općeg pravila neradne nedjelje može odstupiti samo kada za to postoje valjani razlozi, odnosno u uvjetima kada je važno osigurati kontinuitet opskrbe, javnu uslugu ili zadovoljiti specifične potrebe potrošača. S tim u vezi, prijedlog iznimki usklađen je i s materijalnim odredbama Zakona o radu.

Kroz navedeni model postiže se ravnoteža između prava radnika na tjedni odmor u nedjelju koji je prema hrvatskoj tradiciji i običajima upravo dan tjednog odmora s jedne strane, i prava trgovaca na poduzetničko djelovanje s druge strane, a povezano sa posljednjim, i interesa potrošača u razdobljima najintenzivnije gospodarske aktivnosti u sektoru trgovine kada potrošačko pravo prevladava nad pravima radnika.

Budući da je uređenje rada nedjeljom prethodno bilo predmetom ocjene ustavnosti, uzimaju se u obzir pravna stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske iskazana u Odluci br: U-I-3824/2003; U-I-4094/2003; U-I-418/2004, od 28. travnja 2004. te Odluci br: U-I-642/2009, od 19. lipnja 2009.

U Odluci iz travnja 2004. godine, Ustavni sud Republike Hrvatske ističe da do nejednakog pravnog položaja pojedinih trgovaca na malo dovodi zakonska norma kojom se dopuštenost rada nedjeljom čini ovisnom o površini prodajnog prostora. Nadalje zakonske odredbe o turističkim potrebama jedinica lokalne samouprave smatra nedostatno odedenima za primjenu u pravnom poretku Republike Hrvatske.

U Odluci iz lipnja 2009. godine, Ustavni sud Republike Hrvatske primjećuje prekomjerni stupanj normiranja pri uređenju tjednog i radnog vremena prodavaonica, koji nije primjeren zahtjevima gospodarskog ustroja Republike Hrvatske na temeljima poduzetničke i tržišne slobode, te naglašava kako cilj zakonske mjere mora biti jasno definiran a propis normiran na način da se otkloni prigovor o nejednakosti trgovaca kojima je dopušten rad nedjeljom, i onih kojima je on zabranjen.

Na predloženi način uklonjeni su prethodni nedostaci te tako nisu sadržane odredbe o površini prodajnog prostora i radnom vremenu i ne koriste se neodređene zakonske odredbe. Obrazložen je model koji se temelji na ravnoteži interesa radnika i gospodarstvenika, a iznimke su propisane samo u onim područjima gdje su one nužne kako bi se otklonio prigovor o nejednakosti pojedinih skupina trgovaca.

U prilog potrebi za uređenjem radnog vremena u djelatnosti trgovine govore i stavovi hrvatskih građana o radu nedjeljom prikupljeni tijekom istraživanja javnog mijenja provedenih 2020. i 2022. godine.

Rezultati istraživanja agencije Ipsos iz 2020. godine, na temelju terenskog anketiranja 1000 osoba, pokazuju da 72% ispitanika uglavnom ili u potpunosti podržava prijedlog regulacije rada trgovina na način da se nedjelja odredi kao dan tjednog odmora. Podaci za 2022. godinu pokazuju da gotovo dvije trećine ispitanika (63%) kontinuirano podržava takav prijedlog, a većina građana opisuje rad nedjeljom kao disfunkcionalnu društvenu pojavu.

U prilog ovom normativnom uređenju govori i analiza tjednog prometa u trgovini na malo. Analizirani su podaci Porezne uprave Ministarstva financija za razdoblje od 2017. do 2021.

godine koji pokazuju kumulativan promet po fiskaliziranim računima prema danima u tjednu, kao i broj izdanih računa za djelatnost G-47 (trgovina na malo, osim trgovine motornih vozila i motocikala), s posebnim osvrtom na četiri velika trgovačka centra za razdoblje od 2018. do 2021. godine.

Postotni udio prometa ostvarenog nedjeljom u odnosu na ukupno ostvareni tjedni promet u promatranom razdoblju kreće se od 7,89% do 9,50% i čini najmanji tjedni postotak. Najviše se kupuje subotom (od 16,20% do 17,16%) odnosno petkom (od 16,18% do 16,63%).

Iznimka od navedenog su veliki trgovački centri koji najveći tjedni promet ostvaruju subotom (od 19,72% do 22,15%), zatim nedjeljom (od 15,01% do 17,77%), dok najmanji promet ostvaruju ponedjeljkom (10,33% do 11,65%).

Dodatno se navodi kako je predloženi način regulacije radnog vremena u djelatnosti trgovine sukladan pravnom okviru i praksi u onim državama članicama Europske unije koje su se odlučile normativno urediti radno vrijeme u sektoru trgovine, na način da su trgovine nedjeljom u pravilu zatvorene, no postoje izuzeća koja su vezana uz vjerske ili nacionalne blagdane, turistička područja, zračne i pomorske luke, cestovna stajališta, ili prodaju određene vrste robe.

Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024. istaknuto je i posebno izdvojeno područje kojim se u cilju boljeg položaja obitelji regulira rad trgovina nedjeljom u svrhu omogućavanja radnicima da je provedu s obitelji.

U svrhu prilagodbe, odnosno pripreme gospodarskih subjekata na primjenu normativnog rješenja iz ovoga Zakona predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona 1. srpnja 2023. te se određuje da se u 16 radnih nedjelja ne ubrajaju nedjelje koje su kod trgovca bile radne u 2023. godini do stupanja na snagu ovoga Zakona.

U cilju uklanjanja administrativnih prepreka i smanjenja troškova obavljanja djelatnosti trgovine, ovim Zakonom na nastavak obavljanja djelatnosti trgovine neće utjecati promjena vrste robe kojom se ista djelatnost obavlja, osim ako se ne radi o robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.

Radi uklanjanja administrativnih prepreka i smanjenja troškova pokretanja i obavljanja djelatnosti trgovine, izmijenit će se članak 13. stavka 10. važećeg Zakona koji propisuje institut nastavka obavljanja djelatnosti trgovine.

Članak 13. stavak 9. važećeg Zakona propisuje da se bez novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, djelatnost trgovine može obavljati u prodajnim objektima sukladno važećem Zakonu, ako je za isti prodajni objekt već izdano rješenje nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine te se radi o nastavku obavljanja djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih uz prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine. Stavak 10. istoga članka propisuje da se institut nastavka obavljanja djelatnosti trgovine ne može primijeniti ukoliko se radi o hrani i robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš. Međutim, s aspekta osiguravanja higijenskih zahtjeva za hranu, odnosno prodajnih objekata koji prodaju hranu, obveze za trgovce proizlaze iz propisa o hrani, nezvano uz postupak ishođenja minimalno-tehničkih uvjeta prema važećem Zakonu te su u tom smislu trgovci obvezni uspostaviti, provoditi i održavati sustave i postupke samokontrole temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i

Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, što uključuje i ispunjavanje infrastrukturnih zahtjeva za objekte i zahtjeva za opremu propisanih predmetnom Uredbom.

U svrhu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, novčani iznosi usklađeni su sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom Zakona, institut nastavka obavljanja djelatnosti bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine odnosi se na sve vrste robe kojom se obavlja djelatnost trgovine, ako se ne radi o robi opasnoj za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš u kojem slučaju je trgovac dužan ishoditi novo rješenje za obavljanje registrirane djelatnosti trgovine. Naime, s aspekta osiguravanja higijenskih zahtjeva za hranu, odnosno prodajnih objekata koji prodaju hranu, obveze za trgovce proizlaze iz propisa o hrani, nevezano uz postupak ishođenja minimalno-tehničkih uvjeta prema važećem Zakonu te su u tom smislu obvezni uspostaviti, provoditi i održavati sustave i postupke samokontrole temeljene na načelima HACCP sustava iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane, što uključuje i ispunjavanje infrastrukturnih zahtjeva za objekte i zahtjeva za opremu propisanih predmetnom Uredbom. Slijedom navedenog, nepotrebno je propisati ograničenje, ako se radi o hrani, na način kako je to navedeno u važećem Zakonu.

Uz članak 2.

Ovim člankom Zakona uređuje se radno vrijeme prodajnih objekata od ponedjeljka do subote te se kao opće pravilo nedjelja i blagdani određuju neradnim danima. Nadalje, tjedni maksimalni iznos radnih sati koje trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do subote određeni su u trajanju do 90 sati. Uvažavajući potrebe pojedinih turističkih regija, kao i potrebu trgovaca za drugačijom regulacijom radnog vremena u određenim dijelovima godine, određuje se iznimka od općeg pravila na način da 16 nedjelja može biti radno po izboru trgovca. Ova iznimka od općeg pravila obrazlaže se organizacijom radnog vremena trgovca koji može odrediti raspored radnih nedjelja sukladno svojoj poslovnoj politici. U tjednu u kojem trgovac odredi radnu nedjelju, u trajanju do 90 sati dodaje se još 15 sati, ukupno 105 sati, koje trgovac samostalno raspodijeljuje od ponedjeljka do nedjelje. Tjedni raspored rada prodajnih objekata od 90 sati može se smatrati opravdanim u odnosu na zakonom definirano puno radno vrijeme od 40 sati tjedno.

Nadalje, ovim člankom propisuju se iznimke od općeg pravila zbog potrebe opskrbe stanovništva, kontinuiranog obavljanja javnih usluga te rada onih objekata koji uobičajeno rade nedjeljom i blagdanima zbog specifičnosti potreba potrošača. Navedene iznimke nalaze se i u materijalnim odredbama članka 89. Zakona o radu kojima je propisana mogućnost drukčijeg uređenja dnevnog i tjednog odmora radnika, ako se radi o djelatnosti pružanja usluga u bolnicama, radu radnika u lukama i zračnim lukama, željezničkog prometu, poljoprivredi ili turizmu. Također, navedene iznimke u bitnome odgovaraju praksi i drugim zemljama članicama Europske unije.

Nadalje, prijedlog da se u izuzeća uvrsti i otkup primarnih poljoprivrednih proizvoda te prodaja vlastitih proizvoda na tržnicama na veliko i malo proizlazi iz činjenice da je

poljoprivredna djelatnost izravno uvjetovana prirodnim okolnostima te značajno ovisi o agroklimatskim uvjetima koji izravno utječu na fiziološke procese dozrijevanja. Isto tako, prigodna prodaja na sajmovima i javnim manifestacijama, prema važećem Zakonu, ne može se obavljati u prodavaonicama, vremenski je ograničena te je u određenim slučajevima njeno održavanje nedjeljom i blagdanima dio tradicije i običaja. Preostale odredbe su brisane, budući da se iste odnose na primjenu radno pravnih propisa reguliranih posebnim propisima iz nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Imajući u vidu da inspekcijski nadzor nad provedbom važećeg Zakona i propisa donesenih na temelju važećeg Zakona obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske, ukazuje se potrebnim propisati i odgovarajuće mehanizme načina provedbe samog nadzora te su stoga ovim Zakonom propisane odredbe koje se odnose na obvezu trgovca da vodi evidenciju radnih nedjelja kao i obvezu trgovca da nadležnom inspektoratu tijekom nadzora istu i osigura, a sve u cilju utvrđivanja točnog činjeničnog stanja.

U tom smislu, Ministarstvo financija, Porezna uprava, će na zahtjev nadležnog inspektora dostaviti podatke iz sustava fiskalizacije o radnoj nedjelji trgovca radi provedbe inspekcijskog postupka.

Uz članak 3.

Ovim člankom, a u svrhu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, novčani iznos je sukladno Zakonu o uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj preračunat iz kune u eure.

Uz članak 4.

Ovim člankom, a u svrhu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, novčani iznos je sukladno Zakonu o uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj preračunat iz kune u eure. Ujedno, ovim člankom, a u cilju poštivanja načela određenosti pravne norme, specificira se prekršajna odgovornost za obavljanje djelatnosti trgovine na način da prekršajna odredba uz konkretan opis prekršaja sadrži i članak i stavak propisa na koji se prekršajna odredba poziva.

Uz članke 5., 6., 7. i 8.

Ovim člancima, a u svrhu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, novčani iznosi su sukladno Zakonu o uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj preračunati iz kune u eure.

Uz članak 9.

Ovim se člankom u prekršajnim odredbama vrši usklađenje sa člankom 2. ovoga Zakona.

Uz članak 10.

Ovim se člankom propisuje obveza provođenja procjene učinaka ovoga Zakona, sukladno članku 17. Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17.). Na ovaj način će se postupanje po ovome Zakonu procijeniti u roku od godine dana od njegova stupanja na

snagu jer će u tom razdoblju obveznici provođenja ovoga Zakona, trgovci, postupati s obzirom na rješenje ovoga Zakona kojim je propisano da 16 nedjelja može biti radno po izboru trgovca.

Uz članak 11.

Ovim člankom danom stupanja na snagu ovoga Zakona omogućuje se da prodajni objekti, oprema i sredstva za obavljanje djelatnosti trgovine sukladno članku 12. Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19. i 32/20.), koji ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica („Narodne novine“, br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.) nastavljaju s radom prema uvjetima iz ovog Pravilnika.

A iznimno, ako su se stekli uvjeti koji utječu na prodajni objekt, opremu i sredstva, a koji nisu propisani Pravilnikom o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica („Narodne novine“, br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.), potrebno je uskladiti uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine s navedenim Pravilnikom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Ovim člankom određuje se da se u 16 radnih nedjelja u kojima trgovac može raditi, ne ubrajaju nedjelje koje su kod trgovca bile radne u 2023. godini prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 13.

Ovim člankom predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona s 1. srpnja 2023. godine.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini na radnim tijelima Hrvatskoga sabora, kao i rasprave na plenarnoj sjednici, a u skladu sa zaključkom Hrvatskoga sabora od 16. prosinca 2022., kojim je prihvaćen Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, predlagatelj propisa nastavio je s izradom Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini, pri čemu su uzete u obzir i prihvaćene primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora koje se odnose na nomotehničku doradu izričaja pojedinih odredaba.

U svrhu prilagodbe, odnosno pripreme gospodarskih subjekata na primjenu normativnog rješenja iz ovoga Zakona predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona 1. srpnja 2023. te se određuje da se u 16 radnih nedjelja ne ubrajaju nedjelje koje su kod trgovca bile radne u 2023. godini do stupanja na snagu ovoga Zakona.

U ime Kluba zastupnika Hrvatske demokratske zajednice nezavisna zastupnica **Marijana Petir** istaknula je da bi u cilju pozitivnog ishoda postupka pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, bilo potrebno razmotriti mogućnost propisivanja manjeg broja iznimaka od predloženog normativnog rješenja. Posebno se, između ostalog, osvrnula na iznimku od općeg pravila koja se odnosi na rad pekarnica. Prihvaćen je prijedlog zastupnice na način da je brisana iznimka koja se odnosi na rad specijaliziranih prodavaonica za prodaju kruha i pekarskih proizvoda nedjeljom i blagdanom.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Stajalište zastupnika Kluba zastupnika Hrvatske socijalno-liberalne stranke Daria Hrebaka je da je potrebno obratiti pozornost na sezonalne radnike, male obiteljske tvrtke gdje su zaposleni samo članovi obitelji koji rade šest do sedam mjeseci tijekom turizma obzirom da je Republika Hrvatska turistička zemlja. Naime, upravo uvažavajući potrebe pojedinih turističkih regija, kao i potrebu trgovaca za drugačijom regulacijom radnog vremena u određenim dijelovima godine, predlaže se iznimka od općeg pravila na način da 16 nedjelja može biti radno po izboru trgovca. Ova predložena iznimka od općeg pravila obrazlaže se organizacijom radnog vremena trgovca koji može, po svom izboru, odrediti raspored radnih nedjelja sukladno svojoj poslovnoj politici.

U ime Kluba zastupnika HNS-a, HSU-a i nezavisnih zastupnika zastupnik **Silvano Hrelja** istaknuo je da bi trebalo u turističkim regijama omogućiti lokalnoj i regionalnoj samoupravi da pored ovih 16 nedjelja može odrediti dodatno još osam nedjelja kao radne. Uvažavajući činjenicu da je hrvatsko gospodarstvo orijentirano na turizam koji se pretežito odvija tijekom

ljetnih mjeseci, kao i činjenicu da se potrošnja pojačano odvija u predblagdanskome razdoblju, upravo je i predviđeno da 16 nedjelja bude radno i to prema izboru trgovaca. Najveći mogući broj radnih nedjelja (16) utvrđen je na način da čini 30% od ukupnog broja nedjelja u razdoblju od godine dana (maksimalno 53), uvažavajući prethodno obrazložene potrebe gospodarstva. Omogućavanjem dodatnih osam neradnih nedjelja dovelo bi u pitanje svrhu i cilj koji se žele postići samim Zakonom, a to je neradna nedjelja kao pravilo, uz određene izuzetke među koje spada i 16 radnih nedjelja u godini, stoga predlagatelj ovaj prijedlog ne može prihvatiti.

U ime Kluba zastupnika zeleno-lijevog bloka zastupnica **Sandra Benčić** istaknula je da bi trebalo razmisliti o tome da se onim trgovinama u kojima rade vlasnici i članovi njihove obitelji omogući da rade svaku nedjelju te da se do drugog čitanja uvede i ta iznimka. U odnosu na izneseni prijedlog, a uzimajući u obzir načelo jednakopravnosti trgovaca koji djeluju na tržištu i mogućnost objektivnog određivanja kriterija tko zadovoljava kategoriju članova obitelji kojima bi bilo dozvoljeno raditi nedjeljom, napominje se da je sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 28. travnja 2004. bilo potrebno ukloniti nedostatke koji su se odnosili na površinu prodajnog prostora, a što predstavlja potencijalnu diskriminaciju po neobjektivnom kriteriju do koje dovodi zakonska odredba kojom se dopuštenost rada nedjeljom čini ovisnom o površini prodajnog prostora pa analogno tome i vlasničkoj strukturi trgovine, slijedom čega nije prihvaćen navedeni prijedlog. Vezano za prijedlog da se zabrani noćni rad u trgovini skreće se pozornost da se odlučilo za drugačiji pristup kojim se definira tjedni maksimalni iznos radnih sati koje trgovac samostalno raspoređuje od ponedjeljka do subote u trajanju do 90 sati. Tjedni raspored rada prodajnih objekata od 90 sati može se smatrati opravdanim u odnosu na zakonom definirano puno radno vrijeme od 40 sati tjedno te je isto usuglašeno sa socijalnim partnerima.

**ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 13.

(1) Zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona podnosi se nadležnom upravnom tijelu županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo prema mjestu gdje se nalazi prodajni objekt i mora sadržavati sljedeće podatke i dokaze:

– o pravu korištenja poslovnog prostora,

– da prodajni objekt ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te druge uvjete propisane posebnim propisima.

(2) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo.

(3) Ako nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka donijet će, u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, rješenje da prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina udovoljavaju minimalnim tehničkim, općim sanitarnim i zdravstvenim uvjetima i uvjetima sukladno propisima o hrani za obavljanje registrirane djelatnosti trgovine te drugim uvjetima propisanim posebnim propisima, a sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo dostavit će rješenje iz stavka 3. ovoga članka nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave, nadležnoj ispostavi inspekcije, nadležnoj sanitarnoj inspekciji, Državnom zavodu za statistiku te Ministarstvu u pisanom i/ili elektroničkom obliku.

(5) Djelatnost trgovine ne može se započeti obavljati prije nego što nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo izda rješenje da prodajni objekt, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te druge uvjete propisane posebnim propisima.

(6) U prodajnom objektu se ne smije obavljati oblik trgovine za koji nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo nije izdao rješenje.

(7) Ako se utvrdi da je prodajni objekt prestao ispunjavati neki od uvjeta navedenih u stavku 1. ovoga članka, nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo donijet će rješenje o prestanku važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Iznimno od stavka 6. ovoga članka djelatnost trgovine izvan prodajnog objekta može se obavljati povremeno (za vrijeme trajanja manifestacija, sajmovi, prigodnih priredbi i sl.) sukladno sanitarnim propisima.

(9) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, bez novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine, djelatnost trgovine može se obavljati u prodajnim objektima sukladno odredbama ovoga Zakona, ukoliko je za isti prodajni objekt već izdano rješenje nadležnog tijela o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ako se radi o nastavku obavljanja djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih uz prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine.

(10) Na nastavak obavljanja djelatnosti trgovine iz stavka 9. ovoga članka bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ne utječe vrijeme izdavanja prijašnjeg rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ako su uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovine usklađeni s odredbama članka 43. stavaka 1. i 2. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica („Narodne novine“, br. 66/09.), kao niti promjena vrste robe kojom se obavlja djelatnost trgovine, ako se ne radi o hrani i robi opasnim za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.

Članak 57.

(1) Trgovac određuje radno vrijeme prodavaonice i drugog oblika trgovine na malo (u daljnjem tekstu: prodavaonica) u skladu s ovim Zakonom pri čemu će uzeti u obzir potrebe kupaca, broj radnika zaposlenih u prodavaonici i poštivanje njihovih prava uređenih ovim Zakonom, Zakonom o radu, drugim radno pravnim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između poslodavca i radničkog vijeća i ugovorom o radu, posebno u pogledu plaće i naknade plaće, dodataka na plaću, rasporeda i preraspodijele radnog vremena, prekovremenog i noćnog rada, te stanke, dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora.

(2) Nadzor nad primjenom radno-pravnih odnosa poslodavca i radnika iz stavka 1. ovoga članka obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

(3) Podnošenje žalbe ili tužbe, odnosno sudjelovanje u postupku protiv poslodavca zbog povrede zakona, drugog propisa, kolektivnog ugovora ili pravilnika o radu, odnosno obraćanje radnika nadležnim tijelima državne vlasti, ne može biti razlog za otkaz ugovora o radu.

(4) Obraćanje radnika, zbog osnovane sumnje na korupciju ili u dobroj vjeri podnošenje prijave o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim tijelima državne vlasti, ne može biti razlog za otkaz.

(5) Radniku koji zbog osnovane sumnje na korupciju podnese prijavu o toj sumnji nadležnim tijelima jamči se anonimnost ako nadležno tijelo ocijeni da se radi o težem obliku korupcije, zaštita od uskraćivanja ili ograničavanja prava utvrđenih propisima o radu te zaštita od bilo kojeg oblika zlostavljanja.

(6) Ako radnik u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je poslodavac postupao protivno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka, na poslodavcu je teret dokazivanja o opravdanom razlogu otkaza ugovora o radu.

Članak 68.

(1) Nadležni inspektor će u provedbi inspeksijskog nadzora rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana donošenja rješenja, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi daljnje obavljanje djelatnosti trgovine ako:

– djelatnost trgovine obavlja bez registracije, odobrenja ili dozvole izdane od nadležnog tijela (članak 4., 7., 8. i 9.),

- trgovinu na veliko i trgovinu s trećim zemljama za određenu robu ne obavlja u posebno uređenim i opremljenim skladištima, a radi osiguravanja zaštite života i zdravlja ljudi i životinja te zaštite prirode i okoliša (članak 8.),
- prodaje proizvode čija je prodaja drugim propisima zabranjena (članak 10. stavak 2.),
- prodaje alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol ili prodaje duhanske proizvode ili oglašava, izlaže i prodaje robu pornografskog sadržaja osobama mladim od 18 godina (članak 11. stavci 1., 3. i 4.),
- djelatnost trgovine obavlja u prodajnom objektu za koji nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo nije izdalo rješenje kojim se utvrđuje da prodajni objekt, oprema i sredstva ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine (članak 13.),
- trgovac ne osigura nadležnom inspektoru isprave o stanju robe u prodajnom objektu iz kojih se može spoznati poslovni događaj (članak 16.),
- predstavništvo strane osobe obavlja djelatnost trgovine ili ako predstavništvo prije otvaranja nije upisano u Registar (članak 52. stavci 4. i 5.),
- trgovac učini neku radnju koja se smatra nepoštenim trgovanjem (članak 64.),
- se zbog utvrđene povrede propisa treba izreći posebnim propisom predviđena mjera zabrane prometa određenih proizvoda, a postoji opasnost od njihove prodaje, prikriivanja, zamjene ili uništenja.

(2) Nadležni inspektor će u slučajevima iz stavka 1. podstavaka 2., 4. i 9. ovoga članka zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti trgovine usmenim rješenjem.

(3) U slučaju nepoštivanja odredbi iz stavka 1. podstavaka 4., 6. i 8. ovoga članka nadležni inspektor može izreći mjeru zabrane obavljanja djelatnosti trgovine onim proizvodima za koje je utvrđena povreda propisa.

(4) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izvršit će se pečaćenjem prodajnog objekta, opreme i sredstava pomoću kojih se obavlja trgovina ili na drugi pogodan način.

(5) Iznimno, mjera iz stavka 1. ovoga članka za radnje iz stavka 1. podstavaka 1., 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka neće se provesti pečaćenjem ili na drugi pogodan način ako trgovac najkasnije u roku od pet radnih dana od dana donošenja rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine nadležnom inspektoru dostavi dokaze da su utvrđeni nedostaci iz stavka 1. podstavaka 1., 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka otklonjeni, kao i o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u državni proračun. U protivnom, rješenje će se provesti pečaćenjem ili na drugi pogodan način sljedeći radni dan nakon isteka roka za dostavu propisanih dokaza.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka, nadležni inspektor rješenjem će obustaviti upravni postupak kojim se utvrđuje prestanak izrečene mjere zabrane obavljanja djelatnosti trgovine.

(7) Navedena mjera iz stavka 5. ovoga članka, ako je izvršena, rješenjem će se obustaviti, a zapečaćeni prodajni objekt, oprema i sredstva će se otpečatiti i prije isteka roka od 30 dana, ako se nadležnom inspektoru dostavi dokaz o otklanjanju utvrđenih nedostataka i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u državni proračun.

(8) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka inspektor je dužan u pisanom obliku dostaviti stranki u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja. Žalba se može izjaviti samo na pisani otporak rješenja. Inspektor je dužan na zahtjev stranke izdati pisano rješenje, iako su nedostaci otklonjeni.

(9) Ako se u poslovnim prostorijama nalaze pokvarljivi proizvodi, trgovac može pisanim putem, u roku od 24 sata od dana pečaćenja prostorija, zatražiti da se one privremeno otpečate i da se u nazočnosti inspektora iz njih odmah iznesu pokvarljivi proizvodi te poduzmu sigurnosne i druge mjere radi sprječavanja nastanka štete, nakon čega će inspektor poslovne prostorije ponovo zapečatiti.

(10) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(11) Nadležni inspektor će u provedbi inspekcijskog nadzora rješenjem narediti otklanjanje nadzorom utvrđenih nedostataka i odrediti primjereni rok u kojem nedostatke treba otkloniti ako:

– na prodajnom mjestu na kojem se prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol nema istaknute oznake o zabrani njihove prodaje osobama mlađim od 18 godina i/ili nema istaknute oznake o zabrani prodaje robe pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina (članak 11. stavci 2. i 6.),

– prodajni objekt ne ispunjava propisane minimalne tehničke i druge uvjete ili ako nisu ispunjeni propisani uvjeti za prodaju izvan prodajnog objekta (članak 12.),

– proizvodi stavljeni u promet tijekom jamstvenog roka nemaju osiguran servis i rezervne dijelove (članak 16.a).

(12) Ako nedostaci iz stavka 11. ovoga članka ne budu otklonjeni u određenom roku, nadležni inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti obavljanje djelatnosti trgovine proizvodima za koje i/ili zbog kojih je utvrđena povreda propisa, dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

(13) Prestanak izrečene mjere iz stavka 11. ovoga članka inspektor će utvrditi u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja.

Članak 70.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 4.000,00 do 70.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:

- obavlja djelatnost trgovine, a nije registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili obavljanje usluga u trgovini (članak 4.),

- prodaje određenu robu putem dražbe suprotno propisanim uvjetima (članak 6. stavci 1. i 3.),

- obavlja trgovinu na veliko suprotno propisanim uvjetima (članak 7.),

- obavlja trgovinu na malo suprotno propisanim uvjetima (članak 9.),

- prodaje u trgovini na malo alkoholna pića i druga pića koja sadrže alkohol ili robu pornografskog sadržaja osobama mlađim od 18 godina suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 11. stavci 1. i 4.),

- djelatnost trgovine obavlja u prodajnom objektu za koji nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na gospodarstvo nije izdalo rješenje kojim se utvrđuje da prodajni objekt, oprema i sredstva ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje djelatnosti trgovine (članak 13.),

- osobe koje obavljaju određene poslove u trgovini ne ispunjavaju uvjete minimalne stručne spreme (članak 15.),

- obavlja djelatnost trgovine na nepošten način (članak 64.).

(2) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem svojeg obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 71.

(1) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 3.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:

– obavlja trgovinu na veliko i trgovinu s trećim zemljama za određenu robu u prodajnim objektima koji ne odgovaraju posebno propisanim uvjetima (članak 8.),

- obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonice, ako taj oblik trgovine obavlja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, putem kioska, putem automata i prigodnom prodajom izvan mjesta koje je svojom odlukom odredilo predstavničko tijelo grada ili općine (članak 10. stavak 3.),
 - prodaje robu putem pokretne prodaje protivno uvjetima propisanim odlukom predstavničkog tijela grada ili općine na čijem se području pokretna prodaja obavlja (članak 10. stavak 4.),
 - obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonice ako taj oblik trgovine obavlja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, putem kioska, putem automata i prigodnom prodajom na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine, za koje predstavničko tijelo grada ili općine nije dalo odobrenje (članak 10. stavak 5.),
 - na prodajnom mjestu na kojem se prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol nema istaknutu oznaku o zabrani njihove prodaje osobama mlađim od 18 godina i/ili na prodajnim mjestima na kojima se prodaje roba pornografskog sadržaja nema istaknutu oznaku o zabrani prodaje takve robe osobama mlađim od 18 godina (članak 11. stavci 2. i 6.),
 - se isprave o stanju robe iz kojih se može spoznati poslovni događaj ne nalaze u prodajnom objektu ili ih trgovac ne osigura nadležnom inspektoru (članak 16.),
 - ne osigura za tehničke proizvode, motorna i druga vozila i njihove dijelove, jamstveni list te u jamstvenom roku servis i rezervne dijelove (članak 16.a),
 - u radu predstavništva postupi suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 52.),
 - ne istakne na jasan, vidljiv i čitljiv način za potrošače radno vrijeme (članak 61.).
- (2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem svojeg obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 71.a

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:
- uvozi neobrađene dijamante za čiji uvoz nisu ispunjeni uvjeti iz članka 3. Uredbe 2368/2002/EZ,
 - ne podnese koleta i odgovarajući certifikat za neobrađene dijamante zajedno na provjeru nadležnom tijelu Europske unije, u skladu s člankom 4. Uredbe 2368/2002/EZ,
 - izvozi neobrađene dijamante za koje nisu ispunjeni uvjeti iz članka 11. Uredbe 2368/2002/EZ.
- (2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem svojeg obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 71.b

- (1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:
- ne čuva ovjerenu kopiju certifikata u skladu s člankom 12. stavkom 4. Uredbe 2368/2002/EZ,
 - ne vrati certifikat nadležnom tijelu Europske unije, u skladu s člankom 12. stavkom 5. Uredbe 2368/2002/EZ.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem svojeg obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 72.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:

– unese ili uveze robu suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 53.),
– s predmetima privremeno izvezenim, iznesenim ili poslanim u inozemstvo, odnosno privremeno uvezenim, unesenim ili primljenim u Republiku Hrvatsku postupa suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 54.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem svojeg obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Članak 75.

(1) Predmeti i sredstva koji su namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja iz članka 70. stavka 1. podstavaka 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 8. i članka 71. stavka 1. podstavaka 1., 2., 3. i 4. oduzet će se.

(2) Predmeti i sredstva iz stavka 1. ovoga članka oduzet će se i u slučaju ako nisu u vlasništvu počinitelja prekršaja.

(3) Primjena odredaba ovoga članka ne utječe na prava trećih osoba za naknadu štete od počinitelja prekršaja.

(4) Osim oduzimanja predmeta i sredstava iz stavka 1. ovoga članka, počinitelju prekršaja oduzet će se imovinska korist ostvarena počinjenjem prekršaja.